

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebies mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.

Čerbske njeđzelske łopjeno

W Budyschinje

13. oktobra 1935

Bauzen

17. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Jan 12, 8. Rhudnych macze kóždy czaš pola waš, mje pak nimacze kóždy czaš.

To šu Jesurowe słowa, kotrež pschi šwojim žakbowanju rěčesche. Pšchewywasche w Bethaniji. Bě po šbudženju Lazara. Lazaruš tam potajkim tež bě. Marta tomu Rnjesej šlužesche. Lazaruš běsche jedyn tnyš šamnyš, kiž s nim šo k blidu šydašhu. Marja pak žakbowasche Jesuša. Judasch Šchariot njebėsche s tym špołojom. Eso hóršesche na to, šo šo žakba njeje ša tji šta kroschow pšchedała, a šo šo pjenjesy njejšu šhudnym date. Ale šczenik Jan pšchitaji, šo Judaschej njebėsche wo šhudnych činicz; wjele bóle to rěčesche, dokelž běsche paduch a mějesche móšchnju a noschesche, šštož bu date. Jesuš jeho napomina, šo by ju na pošoj wostajik a pšchida: Rhudnych macze kóždy czaš pola waš, mje pak nimacze kóždy czaš.

Tak dołho hacž je čłowška myšl strowa, špyta čłowjet do přědka pšchincž. Tón, kotrnž žaneje čšesče a šhwalby nima, špyta jeju dostacž; tón šhorny čže wotšhoricž, tón šhudny čže bohatštwu dozpečž. Jenož hdnž je čłowška myšl šhora, dha je jemu to wšhitko wšcho jene. Nima žaneje nadžije wjazy, a tak je jemu wšcho jene, hacž wón do štaženja běži a žakošny kónž wojnje. Tajke šadwelowanje widžimy w Ruskej a tajku strowu myšl w našim wótznyš kraju. A tola, luby čžitarjo, je hódno, šo prózowacž, šo čłowjet do přědka pšchincž? Běsche czaš, w kotrnž dželacžer špytasche k něčemu pšchincž. Woni dženzka praja, šo je wo šwoju čšesč wojowal. To njeh je, ale je tež wojowal wo powyščenje mšdy a wo pšchikrótsčenje dželanskeho czaša. Še šebi wjele wobědžik. A tola je tak, kaž naš Rnjesej rjeknje: Rhudnych macze kóždy czaš pola waš. Tež hdnž jenotliwž špyta šamoženje dobnč, špytnje, šo je wjele šadžewłow. A pšchincž k wulkemu bohatštwu, dha tola ras wyschšchinu dozpečje, kotruž wjazy pšchecročicž njemóže. To je

našy čłowški wožud, šo jenož hacž k wěštej mjesy pšchincžemy, a potom dnrbiny šo šašo wrocžicž. Albo herbojo pšchecžinja, šštož šu namřeli. Bohaczi nimaja wulku šhwalbu. Tón bohaty pšchincž do hele a čzwile. Bohaty mlódenž, kotrehož Jesuš namokwja, šo by pšchedał wšhitko, šštož šamože a jo šhudym rosdawał, šo by šchaz w njebiesach měl, woteńdže šrudny, pšchetož mějesche wjele kubłow. Tón Rnjese džesche: Ščezka bohaty do njebieskeho kraleštwu pšchincž. Wóžo je, šo šamel pšches jehline wucho pšchincž, hacž šo bohaty do Božeho kraleštwu pšchincž. Njeje tak, šo šo šhudži hdy šhubja. Tón Rnjese ma prawo se šwojim šłowom: Rhudnych macze kóždy czaš pola waš. Jedyn, kiž dželanski czaš pšchikrótschicž njemóže, je bur. Pšchezo šašo jemu šemja dželo dawa. Džela njeje w kóždyš poczašu jenak wjele, ale ženje žnje njepobrašhuje. Prajimy: Bur je hotowy, hdnž šamjersnje. Dokelž dnrbi šo bur tak jara prózowacž, dha je wšhitko s burštwu roščžekalo. Eso wě, šo je šo tak burštwu lěto wot lěta hubjenšcho šakło. Šnješliwe je burštwu žiwjenje jenož potom, hdnž je tam prawje wjele rukow k dželu. Dha drje bur kónž džela widžik. Tu rěka woprawdže: Dželo macze kóždy czaš pola waš. Ras pšchincž czaš, hdnž bur dželo s rukow pošoji, potom hdnž rěka: Še žiwjenje krašne bylo, dha je próza a šchiwda bylo. Tež čšesč čłowjet špyta; njetrjeba tohodla runje čšesčelatomny hncž. Ale čšesč je drohotny poškad. Še čšesč šhubjena, dha je wjele šhubjene. Še tak w žiwjenju jenotliweho kaž w ludowym žiwjenju. Bjes čšesče njeńdže. A tola, luby čžitaro, pšchezo šašo pšchincž móžnišči a wosmie šklabšchemu jeho čšesč. Móžny dobudže a pšchewinje šklabeho. Še štajne wojowanje. To je bėdjenje wšchitkich pšchecžimo wšchitkim. Nječšestnyš macze kóždy czaš pola waš. Tohorunja šhorny. Wěkar džela na štrowošči čłowjetow. Šhorny šam ma najwjetšči šajim na tym, šo by wuštrojony byl. Čłowjet wšcho čžini ša šwoju štrowošč, čžini dołhe pučžowanja, wopytuje hojětnje,

hrtrež maja wulke mjeno, woprjuje wscho, jenož so by wotkhorik. Strowoscž je najwjetsche kubło. Je wulkotny saměr, kaž jón dženka w naschim ludu wobkedžbujemy, so by lud strowy był. Tak budže jenož swoje nadawki dopjelnicž. Ale pschezo sažo widžimy, so saměr njedozpijemy. Je jedyn khory wumrěł, je sažo jedyn wupschehnjeny, dha je psches njesbožo hižo druhi abo wjazy hacž jedyn na jeho městno stupik. Wscho je na tutym kwěcže njedokonjane. Khornych macže kóždy cžaž pola waž. Haj, njeje dha lěpje, hdyž s prózowanjom pschestanjeny? Ale so jenož tón sadžerži, kiž so sam puščez. To so khori cžlowjekojo, to rěka bjes nadžije khori. To so khore ludny, bjes nadžije khore. Haj, luby cžitarjo, tajkich wobohich, khudnych cžlowjetow mamy kóždy cžaž pola naž. Kač prawo ma tola našy Knjes! Cžlowjek dyrbjak woprwardže sadwělowacž a wschu nadžiju spuščezicž, hdy by jenož sam na so stajeny był. Tež to njeje žadny, abo jenož hubjeny trošcht, hdyž hladamy na tych, kotřiz so dženka strowi, cžestni a bohaczi. Tutije móže mjenujzy hinač bncž. Tutije móža khori, njecžestni a khudzi bncž. Wscho je njewobstajne na semi, a nihto so njemóže do swojeje smjercže sbožowny mjenowacž. Abo trošchtujesč so s tym, so strowi khornych, cžestni njecžestnych a bohaczi khudnych sobu nježu? Kač bórny so tež we wulkim zyklu pschemenjenje stanje! Ně, mamy jenož jedyn trošcht. Tón Knjes praji: Mje pač nimacže kóždy cžaž.

Ješuž w kriedžisnje pscheczelow w Bethaniji pschebnwa. Tam je husto saptupik, drje kóždy ras, hdyž psches tamnu krajinu cžehnjesche. Ale tón cžaž pschirndže, hdyž jemu to wjazy móžno njeběsche. Mějesche kwět wopuščezicž po woli swojeho Wótza w njebjesach a jich samych woštajicž. To běsche jich najwjetscha žaloscž. Je cžežko, hdyž najlěpschi pscheczel dže. Tajkich wjele njeje. Je jenož jedyn. Běchu pola njeho skhowani byli kaž kurjata pod kchidkami paty. Nicžo steho so jim stacž njemóžesche. Tón Knjes běsche jim se schitom a krywom. Ale hdyž wón nětko wot nich džěsche a so kłowo dopjelni: Mje pač nimacže kóždy cžaž, dha džěsche jako tón dobry pastyr, kiž swoje žiwjenje woštaji sa pscheczelow. A hišcže wjazy: Wón džěsche jako jehnjo Bože, kotrež kwěta hrěchi nježe. Tež našche hrěchi. Wón njeje schoł, so by naž swonkownje kwobodnych cžinik. Kač wjele lěpje bychu to wojazy dokonjeli. Ale s tajkej kwobodu by nam jara dwělomny dar dač. Pschetož swonkowna kwoboda je, kaž nam to stawisny pokaz, něšto sachodne. Wo nju dyrbinny wojowacž, a wona pschirndže wot jeneho s druhemu, wot klabeho s možnemu. Psched Pilatom džěsche Ješuž: Hdy by moje kralestwo wot toho kwěta było, dha bychu moji klužobnizy wo njo wojowali, so bych ja židam podaty njebył; ale nětko moje kralestwo njeje wot tudy. A na Pětra so wobroczi se scžehowaznymi kłowami: Měniš ty, so njemohl swojeho Wótza prožycž, so by wón mi pólak wjazy dnžli dwanacže legionow jandželow? Ale kač by pišmo było dopjelnjene? Wono dyrbi so tak stacž. Tón Knjes swoje pólakstwo hinač srosumi. Wokłuchajmy na njeho. Snutskownu kwobodu chže nam posticžicž, kwobodu wot wotrocžlowstwa hrěcha. Zeli so waž tohodla kynn wuřwobodzi, dha scže prawje kwobodni. Dha wam Knjesowe kłowo placzi: Njestarajcže so, sčto byschcže jědli a pili, tež niz sčto byschcže so woblekli. Strowi njepotrjebaja lěkarja, ale khori; ja kynn pschischoł hrěschnikow s polucže wolacž a niz prawnych. Hladajmy so, so naž njeby wožud trjehik: Ty blašnje, w tej nozy budže twoja duscha wot tebe žadana, a cžeje budže, sčtož kynn pschihotowal? Tak je, sčtož kabi schazy schromadžuje a njeje bohatty w Božy. Słodnych napjelni s kubkami a bohatty woštaji próšdnych. Mje nimacže kóždy cžaž. Mjenujzy niz na semi. Ale wón

kedži s prawizy Boha wschekomóžneho Wótza a kraluje do wěcžnoscže. Je pola naž wschitke dny hacž do skoncženja kwěta. Je pola naž se swojim duchom a swojimi darami. Proščez, a wam budže date, pytajcže a budžecže namakacž, křapajcže a wam budže wotewriene. Cžehodla dyrbjeli, luby cžitarjo, njesbožowni a njespokojni bncž? Njech je to hórke kłowo, a njech naž to wschitkich do wutroby trjehi: Sčtož nicžo druge njesnaje hacž bohactwo, strowoscž a móž, tomu na wěrie pobrahuje. Cžlowjek tola žanemu kónzej njepschirndže. Nje a hrjeba, tak dołho hacž je živy, a nje, hacž kabi skoncžnjerow wurnye. Pokojnu duschu pač tón Knjes wita jako tajku, sa kotrež je schoł a kotruž je pytal, doniž ju njeje namakal.

O kač budže křicžecž rjenje w tej cžichej wěcžnoscži, Jandželjo w Božim mjenje budža spěwacž wješeli, Pola tróna skota tróna sa tych křawnych hoščzi leži, Pschihotuj so duscha s rejži.

Samjeń.

Njepschestawajzy so džafujemy!

Nětk polni radoščez
Cžescž Božu jaspěwamy.
Kiž sažo darik je,
Sčtož wschědnje potrjebamy.
Knjes w njeby, na semi
Saž ruku schčedriwu
Nam swoju wotewri.
Džak jemu samemu!

Cže, Wótče, khwalicž chzu,
Kiž starasč so tak rjenje
W kóždym lěcže tu
Wo našche sežiwjenje.
Wjaz' cžlowjek njemóže
Hacž rolu wobdžělacž,
Ty tycže, roščjenje
Móž'ich pač samlutki dacž!

Ach, Knježe, spožcž, so to,
Sčtož wot Tebe nětk mamy,
Pod Twojim schitom wscho
We měrie wužiwamy.
Chyž hola, pola nam
Tež dale žohnowacž,
Hacž sechzesč jónu tam
Khleb wěcžny s hnady dacž.

S. B.

Wóšlincžanska faračka njebočžicžka.

Sažo běchmy duzy do křerbsteje hole, kotruž křmědžachmy lětku hižo dwójzy wopytacž. Těhdy jědžechmy sobu kwjeczicž rjanaj křerbstaj kwjedženjej, tón křocž — křjedu 2. oktobra — jědžechmy na pschewodjenje do Wóšlincžanska na faru. Srudna to jěšba. Hola kama žarowasche. Wschudžom wscho samrocžene a sacžemnjene. Žadny džiw! Bě tola ta powěscž, kotraž so psches zyku Wóšlincžansku wořadu, psches zyku holu rosniže njedželu a pónželu a tež zyku Lužizy pschelecža, tak wustróžaza. Wořjedž Kamjenja na schižowanisčezu drohow bě do fararjez auta, w kotrymž běchu fararjez mandžlestaj a dvě wořadneje na mišijonski kwjedžen do Kamjenja duzy, s lěwa sajěł druhi auto a jón hacž s bokej hašy wjerhnył. Knjeni faračka bě s durjemi, kiž so se storkom wocžinichu, padnyła a wós na nju. A smjertny jandžel bě pschistupik. Wschitzy drusy — tež w zysym wosu kředžachu schyri wořobny — wuńdžechu

njech tež wulžy nastróženi, tola nimale njewobšhodženi se fraženja.

Wujědžechmy i hole a wuhladachmy Wóšlinc. Rchorhoj imahowasche so i wěže, dopominajo naž, so tam daloko k ranju wožrjedž rańšchopruskeje hole nježechu k poźlednjemu semskemu wotpocžinkej to, šhtož semskeho bě tutej semi sawostało po tym, kiž bě cžaž swojeho dołheho žiwjenja, kotrež bě Bóh jemu spožčik, šwěru šlužik swojemu krajej, swojemu ludej, — po pólnym marschallu Hindenburgu. A my tu mějachmy k poźlednjemu semskemu wotpocžinkej pschewodžecž to, šhtož bě semskeho sawostało po tej, kotraž bě cžaž swojeho drje 30lětneho mandželstwa, kotrež bě Bóh jej a jeje mandželstemu spožčik, šwěru šlužika dwěmaj holanskimaj wožadomaj, Lupjanskej a Wóšlincžanskej, — po Wóšlincžanskej fararžy Wiczežkoweje.

Dojědžechmy do wšy a džěchmy na faru mjes lutymi najkrafnišćimi kwětkami, kotrež bě lubošć a džakownosć wěnowała w krašnej rowowej njebočicžkej. Sastupichmy, a wutroba so nam najhlubšcho hnu. Wožrjedž lubošneje kwětkoweje pnyhi w rumje, došojnje i čornym a bělym wuhotowanym, wuhladachmy pod Khrystužowym šchižom ju, wo kotruž pschidžechmy žarowacž, a wuhladachmy ju i tajkim wurasom šbožneho měra, haj šměmy prajicž šbožneho radowanja na woblicžy, so nam do želazjeje wutroby so wuliny měr, haj džak, džak, so šmědžachmy so i hlubofo šrudženyimi tak džělicž wot njeje, hacž runje bě Bóh po swojej njewušlědžomnej radže tajkeho dopušćik. A wulka šyla žarowaznych bě pschidžewatała i dala a i bliska, jej i mandželškim a i džowkomaj a i pschiwušnyimi a i Wóšlincžanskej wožadu prajicž poźlednje „w Božim mjenje“ a ju pschewodžecž na poźlednim pucžy. S durjemi, i kotrymiž bě tak husto ššla do Božeho domu, do wožadu, na kerchow, nježechu kaschčž a jón štajichu na dwór, w kotrymž bě we wješelym cžažu a w cžežkim wójnikim a powójnikim cžažu šwoje džělo wufonjaka. Anjes farar Sigus wupraji šłowa poźlednjeho rosžohnowanja a šerlusch šaklinčža. Psches wješ, w kotrežž bě tak rad pschewywała, nježechu kaschčž; prjedy njeho dołhi cžah, sa nim wulka šyla žarowaznych; i wěže hlóž swonow. A tam pschi muri kerchowa pschi wurnytm rowje pošastachmy a šhlódney semi šerbskeje hole pschepodachmy, šhtož semske sawosta tu na semi, dušchu nješmjertnu pał pschewodžesche džak a prošwa do raja wěčneho žiwjenja. Anjes farar Kapler-Nješwacžidliki jeje žiwjenje a škutkowanje, jeje bědu a jeje nahku šmjercž psched wulkej hlubofo hnutej žarowazej wožadu wopomni, so šložuju na šłowo Biblije, kotrež bě šłowo njebočicžkeje bylo: Jan. 16, 33: „To šame šym ja — Jesuž — i wami rěčžak, so byšćeje we mni pokoj měli. Na šwěče macže wy cžežnosće, ale budžče dobreje nadžije, ja šym tón šwět pschewinyš.“ My ju widžachmy hišćeje ras i duchownymaj wóčžkomaj, ju, šwěrnju a wěrnju šchescžijanšu a mandželštu a macž a fararžu dužy psches jeje žiwjenje, w kotrymž bě wjele šboža a radošće, tola pał tež cžežkeho došć, w kotrymž bě wjele próžy a džěla, tola pał tež wjele Božeho žohnowanja, w kotrymž bě jej wěra a Bože šłowo pucžnik, pošplnjenje, trošcht.

Kerlusch šaklinčžachu, kaž do šhowanja tak nětko. Naschej wóčžy džěšćtej psches row, psches murju do hole. A we holi bě nasyma: prošne hona po žnjach; pošmurjene kerki, šhtomy; lišče na šhtomach žolte, haj lišče se šhtomow padašče, přědujo, šhtož wotewrjenny row, šhtož rowny wokoło naž: „Se semje šy wšatny, do semje so dyrbišch wróčicž.“ A wóčžy so šložitej na pomniš pschi wotewrjenny rowje: Khrystužowy šchiž tam i cžerneho šamjenja a deleka — šti šłote kłožy.

Šhto wšcho njebu cži i jenny dobom i tym pschiwołane w tutym wokoliku! Šti šłote kłožy pschi Khrystužowym šchižy: Wonta na polach žně a tu na Božej roli žně. Wonta wužny a tu wužny. A tam šchescžijanska wěra i cžlowjekom a tu šchescžijanska wěra šcžlowjekom. Haj, hdyž my, njech šmy, hdyž šmy, šmy pod Khrystužowym šchižom, šschadžeja, šroštu nam šti šłote kłožy, a tutych kłožow žně šy lute šłoto, haj šy nješachodne šłoto: wěra, lubošć, nadžija, tute šti šorjenja pod šchižom Khrystuža a jich žně: Wobšbožaza wěšćosć, we wješelu a šrudobje žiwjenja, we wumrěcžy a pschi rowach wobšbožaza wěšćosć: Bóh šwojich nihdy njewopuschći! Šichetož: Wěra, lubošć, nadžija praji cži:

Bóh šwojich nihdy njepuschći!

Kak šbožowni tola wěrjazy šchescžijenjo, kotrychž šnamjo šchiž Khrystužowy, kotrymž Šbožnik a Anjes Jesuž Khrystuž!

Džěch wot rowa, na kotryž so tak někotry wěnz položy, nad kotrymž tak někotry ert šchepny šłowa džělenja, džěchmy trošchtowani jeje dla: Bóh šwoju šwěrnju, kotraž jeho tu njewopuschći, we wěčnosći njewopuschći. Wona bě tu na semi dužy do Božeho doma. Psched cžlowškimaj wóčžkomaj drje so jeje šemšchazy pucž nahle ššoncži a wona njedóndže do Božeho doma. Psched cžlowškimaj wóčžomaj to tak. Psched Božimaj wóčžomaj džěšče jeje pucž dale: Jeje nješmjertna dušcha džěšče do wěčneho Božeho doma, Bohu tam šlužicž we wěčnej došonjanosći. — A džěchmy wot rowa, trošchtowani nasche dla: Njech lubi a najlubšchi naž wopuschća, Bóh naž njewopuschći! Bóh naž njewopuschći, hdyž — hdyž my jeho njewopuschćimy, njechamy a njemóžemy jeho wopuschćicž, hdyž pod Khrystužowym šchižom šmy a wostanjemy, špošnacwajo, kajkeje lubošće, kajkeho došćeža šnamjo tutón šchiž i Golgatha, wušnacwajo:

Eso lubošć bóška modlu k tebi,

Kiž w Šsynu šy so šjewika!

Ty wutrobu mi cžešnjesch k šebi,

Šsyn lubowala cžerwika.

Ja nočžy myšlicž wjaz na šebje,

Eso nuricž radšcho džy do tebe.

A dužy dom psches holi bě nam, jako by nam tež hola, prjedy tak šacžemnjena, tole pschiwołacž džyža. Lišče drje žolte bljšćesche so nam kaž šłote, a jědžechmy kaž psches lute šłote wrota. To cžini ta wěra, a ta nadžija a ta lubošć, kotraž tež pschi tak nahlej šmjercži šchescžijana a šchescžijanski, kaž šmjercž tuteje šchescžijanski bě, kotraž nam w tym špošnacžy, so wožrjedž žiwjenja naž šmjercž wobdawa, dawa tu jenu wulku, wobšbožazu wěšćosć: Bóh šwojich nihdy njewopuschći, w žiwjenju niz, we wumrěcžy niz. Šswojich — to šy cži, kiž šy i nim w žiwym šjednocženštwje, we wěrnej wěrje šjednocženi.

So bychmy to byli, byli hnydom nětkle a pschezo a štajnje! Móžny hlóž pominanja sa to mamy nětko wjazy!

Tym lubym žarowazym tam we Wóšlincžanskim šarškim domje šawdamy, so wědžo pschesjene w tajkej wěrje, hišćeje ras w duchu rukš.

Šhtož hišćeje w Němškej nadeňdžesch.

Pod tutym napišmom něhdže psche němški tyždeniš „Sächsisches Kirchenblatt“: „Pschi wyšokim šhodženku nježyrkwinosće, kotruž dyrbišch dženkša we wulkim džělu Šakšjeje měčž sa to, šhtož je šcharakterišćke sa wobndlešćtwjo, šcžini naž šłoro šrudnych, to, šhtož farar Würdel w Unterregen-

bachu we Württembergskej pišče pod napišmom: „Das Württembergische Frankenland und seine Kirchlichkeit.“

A šhto pišče tutón farar wo šwojich württembergskich wošadach? Mjes druhim něhdže tole:

Jako to, šhtož je kharakteristiške württembergskoho kraja Frankow mjenuje šo husto jeho zyrkwinošč. Tole je skoro kaž pschiklowo Württembergskije. S tym mjenja, so w Frankowskej ludžo bóle k zyrkwi steja hač druhdže, so ma zyrkej, so to, so do zyrkwe klušeja, so na zyrkwi wišaja, wjazn wliwa na jich žiwjenje hač to tak w dole rěki Neckar abo druhdže je, wošebje we wulkich městach je. Tutón rosdžěl tu něhdž zyle wěšče. bē. Pschetož hižo ja cžaš naschich nanow a džedow powjedachu tak wo frankowskej zyrkwinošč. Wona drje tu dženska wjazn w tajkej mērje njeje, kaž něhdž, tola pač tu pschezo hiščeje je, kaž pntnjesch. Kemiši tu lēpje khodža hač něhdžekuliz na wšach, wošebje tež mužojo. Spowjednych je tu wjele wjaz hač hewak w pscherěsku we zylkej Württembergskej, w někotrych wošadach šamo wjaz hač 100 proz. wobndlerstwa. So mlodžina nabožne rosrěčowanja wopntuje, kšychich wšchudžom, lēdy hdy něšto druhe. So njedželu džekaja — a to je wošebje nadpadny rosdžěl! — je woprawdže wuwšacže; našče wošadny to rasnje wotpošajaja a to jenož pschi njepšchihódny wjedrje jako njelube wuwšacže cžerpja, pschi kotrymž to ludžom snutsknje derje njeje, tak so šebi najradšcho ja to po fararjowe pschiklowanje pschindu. Do mojeje wošadny na pschiklad chzysche šo to do wulkeje wójny sadobycž, je pač tu nětk jenož zyle porědko, a tak tež druhdže. So je něchtón i zyrkwe wustupik a k šwobodnosmyšlenym abo k bjesbóžnym šchoč, je drje šo lēdy štało; ja žaneho pschiklada njewēm. So něchtón šapowjedži kšchčenizy abo zyrkwinske pošhowanje, njemóžesch šebi skoro myšlicž — kšiba so šu to pschiklowarjo někotrych sektow; jenož wērowanje wostaja druhdy wšcheklich pschicžinow dla, tola džecž pschinjeku potom tola te kšchčenizy. Tež so šo tu sekty njemóžaja prawje šakorjenicž, haj so tu šamo württembergžy „stundarjo“, kiž šu tola zyrkwi šwērni, tak prawje domach nješku, to je mi šnamjo zyrkwinoščje naschich wošadow. Woni wišaja tak jara na tym, šhtož w zyrkwi maja, a to šda šo jim tak jara to prawe byčž, to je tak jara špokojaze ja jich potrebnosče, so wšcho wabjenje k druhemu wotpošajaja. Wošebje džiwachu šo jara, so šchwabiške „šjednocženstwa“ šebi wošebitu špowjedž šame šažo žadachu,

Jako dalsche pschikladny mohł mjenowacž tudomne „kru-powe a wjedrowe šwjedjenje“, kotrež, wjelež wēm, druhdže dozyla niz abo tola jara porědko namakach, kotrež pač šu w někotrych frankowskich wošadach hižo 100 haj 200 lēt stare a šo kōžde lēto šwjecža, a na nich njepšchindže jich dženska mjenje hač njedželu do Božeho doma, škerje wjazn.

Hdyž šwón te klafanju pschebiwa, kēžšbujaja porjadnje na njón a cžinja po jeho wołanju, niz jeno rano a wječzor, ně, tež w 11 a 12 hodžin. Šsamo w korcžmje šamōža woni na kšwilu pschi tym woczichnycž — a i cžicha šo modlicž — abo šnajmjenšcha tak cžinicž.

Hač šu blidowe, rašsche a wječorne paczerje woprawdže hiščeje w šwōjbach doma, šo šwonknje hnydom tak njejewi; w najwjazn šwōjbach pač budžaja wone hiščeje doma.

Hdyž na wšcho hladašch, móže šo tu rēcžecž wo frankowskej zyrkwinošč, kotraž drje je pornjo prjedawšchemu cžašej

nētkle šlabišcha, kotraž pač, hdyž i druhimi württembergskimi krajinami pschirunujesch, tu woprawdže je, a to we wjele wošadach šamo kšetro šyna.“

Wo zyrkwinošču Lužicy, wošebje lužiskich šerbiskich wošadow, je tež pschezo šažo rēcž a je byla šaž a šaž rēcž. Tohodla šu tu podate ryncžki šajimawe niz jeno, ně, dobre, pschirunowacž, pruhowacž a to se wšchej šprawnosču. A to niz wšcho! Potom šo tež mēcž po tym!

Zyrkej a štat.

Nowe šakonje šu w pošlednim cžašu wušchle a nowe šakonje bōrny pschindu, kotrež rjaduja žiwjenje ewangelskeje zyrkwe a kotrež chzeja wobaracž tomu, so by ewangelska zyrkej dale šchodowala i njejednotu a i wojowanjom, kotrež je w njej wudyrilo. Nječ je tež wēste, so pschi wšchēch wojowanjach a nuschach Šhrystušowa zyrkej wostanje a dobudže a so tutu žana mōž šemje a cžemnoty njepšchewinje, mamy a chzemy tola wo to prošecž a ja to štačž, so njeby tež widomna zyrkej Šhrystušowa w naschim kraju šchodowala a i njej žyly lud a kraj a tak njewumērneje šchody nastalo. Prošchmy, modlmy šo wo to wērnje a šwērnie a šejmy ja to i tym, so šejmy wšchudžom a štajnje w žylym šwojim žiwjenju ja šwoju zyrkej, bywajo šwērni w Božich kšlužbach a pschi Šnješowym blidže, w domjazych nutrosčach a w blidowych paczerjach, bywajo šwērni kšchescženjo we wšchēdnyh a njedželskim žiwjenju. Cžaš šermušchow tu je. Budžmy šermušchni w pošnym šmyšle tuteho šłowa: Božeho doma dla tu šermušcha, a ani Boži dom tu šermušche dla, ani šermušcha tu bjes Božeho doma. Dodopominaj šermušcha kōždeho, šhto ma wón byčž Božemu domej a šhto Boži dom jemu. So bychmy tola šwērni a wērnj namakani byli!

Ewangelska zyrkej Bruskeje budže na pošutnym dnju šobu wopominacž šlawneho hudžbnika Šeinricha Šchützu. 8. oktobra bēchu 350. narodniny tuteho hudžbnego mištra, kotryž je se šwojim wulkim darom, i kotrymž bē Wōh jeho wobhnadžil, kšlužil Šobu, pschiklowedajo i wulkim hložom a i wjele hložami šłowo tuteho Šoha. Tehodla dyrbi šebi tež wošada poškadny, kotrež wón šawostaji, pschiklowicž a tež jeho 350. narodniny hōdnje šwjecžicž.

Še Šerbow a i šalofa.

Wōjna je nětk tola wudyrila mjes Štalškej a Abeginskej, t. r. mjes europiskim a afrikanskim ludom, mjes bēlym a cžornym ludom. Šhto to rēka, šnadž nětkle hiščeje njedopōšnowamny, ale cžaš naš šnadž bōrny wo tym powucž. A so i dobom kšchescžijanski lud i kšchescžijanskim ludom we wōjnje, a so bēly kšchescžijanski lud tōn, kiž wōjnu šapocžal, je šrudny šlaw w šlawijnach ludow wjaz a — wina wjaz. Šhto wšcho mohlo i tuteje wōjny hiščeje nastacž, njeje wuprajicž. Ale prajicž chzemy to, so mamy wšchu pschicžinu, prošecž wo mēr, šo modlicž ja našch kraj a lud.

Na pučž.

Hdyž cžlowiške ruki krotke šu,
je Boža ruka i pomozu.

Šerbiske pschiklowo.

Šistowanje. R. Š. Š.: Wulki džak a bōrny šaž tak. Redaktor. Ša 18. po Šr.: R. cž w Š. — Ša 19. po Šr.: (reformaziški šwjedžen) Š. we Š. — Ša 20. po Šr. (šermušchu): R. we Š.